

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ເລກທີ 155 /ນຍ

ດຳລັດ

**ວ່າດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ
(ເພສັດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ)**

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສະບັບ ເລກທີ 01/95/ສພຊ, ລົງວັນທີ 8 ມີນາ 1995;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ ສະບັບເລກທີ 01/96, ລົງວັນທີ 11 ຕຸລາ 1996;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ ສະບັບເລກທີ 01/ສພຊ, ລົງວັນທີ 8 ເມສາ 2000;
- ອີງຕາມ ການສະເໜີຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງສາທາລະນະສຸກ,

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີອອກດຳລັດ

ໝວດທີ I

ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ

ດຳລັດສະບັບນີ້ມີໜ້າທີ່ກຳນົດລະບຽບຫຼັກການ, ບັນດາມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມ, ຄຸ້ມຄອງ, ການຂຸດຄົ້ນ, ການຜະລິດ, ການປູກ, ການລ້ຽງ ແລະການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນ ຂອງທຳມະຊາດ ແລະ ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາໃຫ້ຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 2. ນິຍາມຄຳສັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

1. ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ແມ່ນເພສັດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (Materia Medical Pharmacognosy/matiere medicale) ຫຼື ວັດຖຸໃດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ມາຈາກແຫຼ່ງທຳມະຊາດເຊັ່ນ: ພືດ, ສັດ ແລະ ແຮ່ ຈຳນວນທີ່ສາມາດໃຊ້ເປັນວັດຖຸດິບເພື່ອຜະລິດເປັນຢາພື້ນເມືອງ ຫຼື ຢາຫຼວງ.

ມາດຕາ 3. ພັນທະໃນການສົ່ງເສີມ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

ອີງການຈັດຕັ້ງທຸກຂັ້ນຂອງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີໜ້າທີ່ຊີ້ນຳ, ນຳພາ, ຄຸ້ມຄອງ, ສົ່ງເສີມການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ, ການປູກຕົ້ນໄມ້ເປັນຢາ ແລະ ການລ້ຽງສັດທີ່ເປັນຢາ ດ້ວຍການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ປະຊາຊົນເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນ, ຄຸນຄ່າຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ເປັນຢາໃນການຮັກສາສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ ແລະການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງຊາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ພົນລະເມືອງຈະໄດ້ຮັບຈາກການເອົາໃຈໃສ່ອະນຸລັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ.

ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນ ທຸລະກິດ ແລະ ຜະລິດຢາຈາກ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ມີພັນທະປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງຊັບພະຍາ ກອນດັ່ງກ່າວ, ມີໜ້າທີ່ປູກ ແລະ ລ້ຽງທົດແທນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການປົກແຫ້ງ.

**ມາດຕາ 4. ຫຼັກການພື້ນຖານກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ ການຄຸ້ມຄອງ ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການປູກລ້ຽງ
ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ**

ຫຼັກການພື້ນຖານກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາ

ກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາມີຄື:

1. ເອົາການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາເປັນວຽກງານຕົ້ນຕໍ, ເອົາວຽກງານປຸກລ້ຽງທິດແທນຄືນເປັນວຽກງານສຳຄັນ;
2. ການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ທີ່ຕິດພັນກັບການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ການຜະລິດຢາພື້ນ ເມືອງ ແລະ ຢາຫຼວງຕ້ອງມີແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ;
3. ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງຢູ່ໃນ ສ.ປ.ປ.ລາວ ແລະ ພາກສ່ວນນຳໃຊ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ມີໜ້າທີ່ປົກປັກຮັກສາ ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາຂອງຊາດ;
4. ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ແລະ ແຫຼ່ງເພສັດຊັບພະຍາກອນຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ;
5. ຕ້ອງນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາຢ່າງມີແຜນການ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນເພື່ອການພັດທະນາຊີວະນາໆພັນແບບຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 5. ການພົວພັນ ແລະ ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດສິ່ງເສີມການພົວພັນ ແລະ ການຮ່ວມມືສາກົນ ເພື່ອການລົງທຶນ, ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ພັດ ທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ອື່ນໆ ບົນພື້ນຖານແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ.

ໝວດທີ II

ການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ,

ການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

ມາດຕາ 6. ການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

ການຂຸດຄົ້ນ, ເກັບກູ້ ເພສັດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາຕ້ອງມີວິທີການ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກນິກທີ່ເໝາະສົມ ພ້ອມທັງຖືກລະດູການ ຊຶ່ງມີຜົນກະທົບໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ການຂະຫຍາຍພັນຂອງພືດ ແລະ ສັດເພື່ອການຍືນຍົງຄົງຕົວຂອງແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ.

ມາດຕາ 7. ການຈັດປະເພດ ແລະ ຊະນິດ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

ຖືກຈັດປະເພດ ແລະ ຊະນິດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1. ພືດ, ສັດ ແລະ ແຮ່ຈຳນທີ່ເປັນຢາຊຶ່ງຫາໄດ້ຍາກໃນທຳມະຊາດ ແລະ ມີທ່າອ່ຽງຈະສູນພັນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບັນຊີໝວດທີ I;
2. ພືດ, ສັດ ແລະ ແຮ່ຈຳນທີ່ເປັນຢາຊຶ່ງເປັນທ່າແຮງທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສາມາດຜະລິດເປັນສິນ ຄ້າຮັບໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ເຮັດຂາອອກ ໄດ້ກຳນົດໃນບັນຊີໝວດທີ II;
3. ພືດ, ສັດ ແລະ ແຮ່ຈຳນທີ່ເປັນຢາ ຊຶ່ງມີລັກສະນະແຜ່ຫຼາຍໃນທຳມະຊາດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດທີ III;

ມາດຕາ 8. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການອະນຸຍາດ ການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນ, ການລ່າສັດທີ່ເປັນຢາ, ການຂົນສົ່ງ, ການເກັບຮັກ ສາ, ການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກພາກ ສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຢາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດ, ກົດໝາຍຢາ ໄມ້, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ລະບຽງການອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງເຂັ້ມງວດ:

1. ການເກັບກູ້, ການຂຸດຄົ້ນພືດພັນ ແລະ ການລ່າສັດທີ່ເປັນຢາ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບັນຊີໝວດທີ I ຕ້ອງ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

2. ການເກັບກູ້, ການຂຸດຄົ້ນພືດພັນ ແລະ ການລ່າສັດທີ່ເປັນຢາ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບັນຊີໝວດທີ II ຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຜນການເກັບກູ້ ແລະ ປຸກລ້ຽງແທນ ຊຶ່ງແຜນການດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸມັດ ຈາກກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ການເກັບກູ້, ການຂຸດຄົ້ນພືດພັນ ແລະ ສັດທີ່ເປັນຢາ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບັນຊີໝວດທີ III ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງວາງອອກ;
4. ທຸກການນຳເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກຊະນິດແນວພັນພືດ, ສັດ, ແມງໄມ້, ຈຸລິນຊີ ແລະ ແຮ່ຈຳນທີ່ປັນຢາຕ່າງໆ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງເພສັດຊັບພະຍາກອນ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ. ທຸກໆຊະນິດຢາທີ່ຈະສົ່ງອອກຕ້ອງມີການປຸກລ້ຽງທົດແທນ, ຖ້າວ່າບໍ່ມີການປຸກລ້ຽງທົດແທນຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ສົ່ງອອກ;
5. ລັດສິ່ງເສີມປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າລົງທຶນໃນການປຸກພືດ ແລະ ລ້ຽງສັດທີ່ເປັນຢາເພື່ອເປັນເສດຖະກິດສິນ ຄ້າພາຍໃນ ຫຼື ສົ່ງອອກ ແລະ ເປັນອາຊີບທົດແທນການປຸກຝິກ ແລະ ຢຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່;
6. ລັດສະຫງວນລິຂະສິດຕໍ່ທຸກໆຊະນິດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ແລະ ພູມປັນຍາດັ້ງເດີມຂອງ ຊາດ, ນັບທັງຜົນສຳເລັດຂອງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຕໍ່ເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວທັງຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງ ປະເທດ.

ມາດຕາ 9. ພັນທະກ່ຽວກັບການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນ ຫຼື ເກັບກູ້ພືດພັນ ແລະ ລ່າສັດທີ່ເປັນຢາ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ທັງຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະ ຕາມການຕົກລົງຂອງອົງການທີ່ອອກອະນຸຍາດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການບູລະນະແລະ ພື້ນຟູລະບົບນິເວດວິທະຍາ.

ໝວດທີ III

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

ມາດຕາ 10. ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາປະກອບດ້ວຍອົງການຄຸ້ມຄອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ:

- ກ. ອົງການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ມະຫາພາກຂັ້ນສູນກາງ ແມ່ນກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່:
 1. ວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການຂຸດຄົ້ນ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ;
 2. ກວດກາການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການໃຊ້ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ;
 3. ຊີ້ນຳການສຳຫຼວດແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ເພື່ອດັດແປງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມລາຍຊື່ຊັບ ພະຍາກອນທີ່ເປັນຢາທີ່ຕ້ອງຈັດເຂົ້າໃນບັນຊີອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງດັ່ງກ່າວ;
 4. ຈັດຕັ້ງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ຊອກຄົ້ນຫາທາດທີ່ເປັນຢາ ເພື່ອພັດທະນາການນຳໃຊ້ ແລະ ປຸງແຕ່ງເປັນຢາປົວພະຍາດ;
 5. ໃຫ້ຄຳເຫັນແກ່ອົງການທີ່ມີສິດໜ້າທີ່ຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນໃນການຂຸດຄົ້ນ, ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ;
 6. ພົວພັນຮ່ວມມືສາກົນໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງ, ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາເພສັດຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ;
 7. ພົວພັນປະສານສົມທົບກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ, ພົວພັນປະສານສົມທົບກັບກະຊວງການເງິນ ແລະ ຂະແໜງ ການອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງການສົ່ງອອກຊັບພະຍາກອນ ທີ່ເປັນຢາປະເພດຫວງຫ້າມ, ຮິບຮ້ອນສະກັດກັ້ນການສົ່ງອອກທີ່ຜິດກົດໝາຍ;
 8. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນໆ ທີ່ລັດຖະບານມອບໝາຍໃຫ້.
- ຂ. ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນພະ

ແນກສາທາລະນະສຸກແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ແລະເຂດພິເສດຊຶ່ງມີສິດຕິກລິງຕາມນະໂຍບາຍ, ມີໜ້າທີ່:

1. ກຳນົດ ແລະ ຈັດປະເພດ ແລະ ຊະນິດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ທີ່ຫາໄດ້ຍາກ, ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ແຜ່ຫຼາຍ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ;
2. ຄຸ້ມຄອງການຂຸດຄົ້ນ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ການອະນຸລັກແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ເປັນຢາ ໃນຂອບເຂດທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;
3. ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ, ໂດຍສະເພາະຕົ້ນໄມ້ທີ່ເປັນຢາ ຊຶ່ງມີຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ແລະເອົາໃຈໃສ່ກ່ຽວກັບຕົ້ນຢາທີ່ມີໜ້ອຍ, ມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະສູນພັນ ຫຼື ມີການເກັບກູ້ເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ເພື່ອສະເໜີຈັດເພີ່ມເຂົ້າໃນບັນຊີຂອງຕົ້ນຢາທີ່ຈະຕ້ອງອະນຸລັກຮັກສາ;
4. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ຂັ້ນສູນກາງວາງອອກ;
5. ໃຫ້ຄຳເຫັນແກ່ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ເຂດພິເສດໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງ, ຂຸດຄົ້ນ, ສຳຫຼວດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ;
6. ປະສານສົມທົບກັບພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ແລະ ເຂດພິເສດໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຄຸ້ມຄອງ, ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ;
7. ລາຍງານກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາຂັ້ນສູນກາງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
8. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ.

ໝວດທີ IV

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 11. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການປະກອບສ່ວນປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫລື ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 12. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງໃດ ທີ່ໄດ້ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ປັບໃໝ ຫລື ດຳເນີນຄະດີຕາມກົດໝາຍອົງຕາມກໍລະນີໜັກ ຫຼື ເປົາ, ລວມທັງການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການລະເມີດນັ້ນ

ໝວດທີ V

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 13. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ມອບໃຫ້ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ດຳລັດສະບັບນີ້ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 14. ຜົນສັກສິດ

ດຳລັດວ່າດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ ສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ. ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດ ແລະ ລະບຽບການທີ່ຂັດກັບດຳລັດ ສະບັບນີ້ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 30.09.2003

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີແຫ່ງ ສ.ປ.ປ. ລາວ

ບຸນຍັງ ວໍລະຈິດ

ບັນຊີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢາ

ລ/ດ	ຊື່ລາວ	ຊື່ວິທະຍາສາດ ແລະ ສະກຸນ	ໝວດI	ໝວດII	ໝວດIII	ສ່ວນໃຊ້ເຮັດຢາ
	ສັດລ້ຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມ					
1	ງົວບາ	Bos sauveli	+			ເຂົາ, ກະດູກ
2	ຊ້າງ	Elephas maximus	+			ກະດູກ, ຫູ່ງ
3	ຄວາຍປ່າ	Bubalus bubalis	+			ເຂົາ
4	ງົວປ່າ	Bos javanicus	+			ປີ,ເຂົາ
5	ເມີຍ	Bos gaurus	+			ປີ,ເລັບ,ແຂ້ວ
6	ເໝືອຍ	Helarctos malayanus	+			ປີ,ເລັບ,ແຂ້ວ
7	ໝີຕົ່າ	Selenarctos thibetanus	+			ປີ,ເລັບ,ແຂ້ວ
8	ໂອງ, ມັງ	Cervus eldi	+			ເຂົາ
9	ເຍືອງຜາ	Nemorhedus caudatus	+			ເລື້ອດ,ເຂົາ,ກະດູກ,ປີ
10	ຂາແດງ	Pygathix nemaeue	+			ໂພ່ນ
11	ທະນີທຸກຊະນິດ	Hylobates sp	+			ໂພ່ນ, ກະດູກ
12	ຄ່າງ (ໂຄງ)	Presbytes franciosis	+			ໂພ່ນ, ກະດູກ
13	ຕະລຸງ	Presbytes cristatus	+			ໂພ່ນ, ກະດູກ
14	ຟາມດົງ	Megamuntiacus vuquangensis	+			ເຂົາ
15	ໝາປ່າ	Cuon alpinus	+			ແຂ້ວ,ປີ
16	ກະທົງ	Rhinoceros ulsicornis	+			ເຂົາ,ກະດູກ,ປີ
17	ກວາງ	Cervus unicolor	+			ເຂົາ
18	ໄກ້	Tragulid javanicus	+			ເຂົາ
19	ໝູປ່າ			+		ກະດູກ,ແຂ້ວ,ຄາງກະໂຕ
20	ລິງ	Macaca sp		+		ໂພ່ນ, ສະໝອງ
21	ລິງລົມ	Nicticebus coucang		+		ໜັງ,ຂົນ
22	ເຍືອງ	Capricornis sumatrensis	+			ນ້ຳມັນ, ເຂົາ
23	ໝາລິງ	Melogale personata		+		ນ້ຳມັນ
24	ໝູລິງ	Arctonyx collaris		+		ນ້ຳມັນ
25	ສິງ	Panthera leo	+			ປີ,ກະດູກ,ແຂ້ວ
26	ເສືອລາຍເມກ	Neofelis nebalosa	+			ໝົດໂຕ
27	ເສືອໄຟ	Felis temmincki	+			ໝົດໂຕ
28	ເສືອປ່າ	Felis viverrina	+			ໝົດໂຕ
29	ເສືອໂຄ່ງ	Pnthera tigris L	+			ໝົດໂຕ
30	ເສືອດາວ	Panthera pardus	+			ຂົນ,ແຂ້ວ,ເລັບ
31	ແຮດ	Rhinoceros unicornis L	+			ໝົດໂຕ
	ສັດປີກ					
1	ໄກ່ປ່າ	Gallus gallus		+		ເດືອຍ
2	ໄກ່ຂວາ	Lophura nycthemera	+			ເດືອຍ
3	ໄກ່ດຳ			+		ໝົດໂຕ
4	ກາດຳ			+		ກະດູກ,ໝົດໂຕ
5	ນົກຍຸງ	Pavo muticus	+			ຂົນ, ປີ, ກະດູກ
6	ນົກຫົງ	Pelecanus philipensis	+			ຂົນ, ສົບ
7	ນົກສາລິກາ	Gracula religioss	+			ປີ,ກະດູກ
8	ນົກເປັດກຳປີກຂາວ	Cairina scutulata	+			ນ້ຳມັນ
9	ນົກແອ່ນ			+		ຮັງ
10	ນົກກອງກອດ	Polyplectron bicalearatum	+			ສົບ,ເດືອຍ
11	ນົກກາຮິງ			+		ໝົດໂຕ

12	ນົກກົກ	Buceros bicornis	+			ສົບ
13	ນົກກາໄຊ			+		ໝົດໂຕ
14	ເຜິ້ງ				+	ນ້ຳ,ຮັງ
15	ເຈຍ				+	ຂີ້ເຈຍ
16	ຕໍ່				+	ຮັງ
17	ຂີ້ສູດ				+	ຮັງ
18	ແຮງ	Sarcogyps calvas		+		ກະດູກ
19	ແຫວ	Fam:Accipitridac		+		ກະດູກ,ເລັບ,ສົບ
20	ຮຸ້ງ		+			ກະດູກ,ເລັບ,ສົບ
	ສັດເລືອຄານ					
1	ແຂ້	Crocodylus siamensis	+			ແຂ້ວ,ບີ
2	ເຕົ່າ	Chinemys reevesii		+		ກະດູກ,ອອງ,ເອິກ
3	ງູເຫຼືອມ	Python reticulatus	+			ປ້ອງຄໍ,ດູກ,ບີ
4	ງູທລາມ	Python molurus	+			ປ້ອງຄໍ,ກະດູກ,ບີ
5	ງູຈິງອາງ	Ophiophgus hannah	+			ໝົດໂຕ
6	ງູເຫື່າ		+			ໝົດໂຕ
7	ເພັ້ນ	Hystrix hodgsoni	+			ໂພ່ນ,ບີ,ກະດູກ
8	ລິ່ນ	Manis pentadactyla	+			ເກັດ
9	ບ່າງລົ້ວ	Hylopetes lepidus		+		ກະດູກ,ໂພ່ນ
10	ກັບແກ້	Gekko gekko L			+	ໝົດໂຕ
11	ແລນ	Vanarus salvator		+		ນ້ຳມັນ
12	ຈອນຟອນ			+		ກະດູກ,ແຂ້ວ
13	ອັນ	Rhizomys sp		+		ເລື້ອດ
14	ຫງອນ			+		ໂພ່ນ,ຂົນ,ກະດູກ
15	ກະທ້າງ	Calotes sp		+		ດູກ, ຄາງກະໂຕ
	ປາ					
1	ປາຂ່າ	Orcaella brevirostris	+			ບີ, ນ້ຳມັນ
2	ປາຝາ	Carapax amydae		+		ບີ,ກະດູກ,ເອິກ,ອອງ
3	ປາຝາໄລ	Himantura chaophraya		+		ໄລ,ບີ
4	ຫອນເງືອກ(ປະກາລັງ)			+		ຫອນ
5	ປາບຶກ	Pagasianodom gigas Chevey		+		ບີ, ນ້ຳມັນ ,ກະດູກ
6	ປາໝູໝາດ			+		ບີ, ນ້ຳມັນ ,ກະດູກ
7	ປາແຂ້			+		ບີ, ນ້ຳມັນ ,ກະດູກ
8	ປາຄໍ່				+	ບີ
9	ປາຄໍ່ກັງ			+		ໝົດໂຕ
10	ປາກວານ			+		ບີ, ກະດູກ
11	ປາຊວຍ			+		ນ້ຳມັນ
	ພືດ					
1	ກູດຕິນຮຸ້ງ	Boerhaavia repens L.C36	+			ຮາກ
2	ກົງສະເດັນ	Croton sp		+		ໝົດຕົ້ນ
3	ເກດສະໜາ	Aquilaria agallocha Pierre	+			ໝົດຕົ້ນ
4	ເກື້ອມ	Canarium kerrii CRAIB A			+	ໝາກ,ຢາງ
5	ແກ້ວຮາກຫອມ	Alyxia divaricataPIT			+	ຮາກ
6	ກອກດ່ອນ	Spondias sp			+	ເບືອກ
7	ກອຍ	Dioscorea hispida Venn			+	ຫົວ
8	ກະຊາຍ (ຫວ້ານ)	Boesenbergia rotunda (L.) Mansf			+	ຫົວ
9	ເກືອ	Diospyros mollis Griff		+		ຫມາກ

10	ກະຫີ (ຫວ້າ)	Zingiber zerumbet (Linn.) Smith			+	ຫົວ
11	ຂົມລະຫວານຈີ້	Evodia lepta (Spreng) Merr	+			ຫມົດຕົ້ນ
12	ຂີ້ຫມັນຕົ້ນ	Careya herbacea Roxb		+		ລໍາຕົ້ນ
13	ຂົງແຄງປາກັງ	Homalomena aromatica Schott			+	ເທົ່ງາຫົວ
14	ເຂົາອໍ (ເຄືອ)	Tinospora crispa MIERS			+	ເຄືອ
15	ຂະຍອມພູ	Rauwolfia serpentina Benth			+	ຮາກ
16	ຂະຍອມພູ	R. verticillata (Lour.) Baill			+	ຮາກ
17	ຂົງຜາ	Zingiber sp			+	ຫົວ
18	ເຂົ້າຫລາມດົງ	Goniotalamus saigonensis P			+	ລໍາຕົ້ນ
19	ແຄ່ຫອມ	Cinnamomum zeylanicum Nees		+		ເປືອກ, ໃບ
20	ແຄ່ຫມູ່	Cinnamomum obtusifolium Nees			+	ເປືອກ, ໃບ
21	ແຄ່ເຜັດ	Cinnamomum sp			+	ເປືອກ, ໃບ
22	ເຄັງ (ໄມ້)	Dialium cochinchinense P			+	ລໍາຕົ້ນ
23	ຈີ່ນາຍກ້ອມ	Adenosma capitatum Benth			+	ໃບ, ລໍາ
24	ຈັນຈູມ	Amomum aromaticum Roxb			+	ໝາກ
25	ຈັນໄດ	Dracaena cambodiana P			+	ແກນ
26	ຈອງບາ	Sterculia lychnophora HANCE			+	ໝາກ
27	ຈັນບາ	Illicium verum Hook. F		+		ລໍາຕົ້ນ, ດອກ, ໝາກ
28	ຈັນແດງ	Pterocarpus indicus L		+		ແກນຕົ້ນ
29	ສົ້ມມໍ	Terminalia chebula Retz			+	ໝາກ
30	ແສງເບື້ອ	Strychnos nux vomica L			+	ແກນ
31	ແສງຄໍາຕົ້ນ	Terminalia nigrovenulosa P		+		ເປືອກຕົ້ນ
32	ສົ້ມຂີ້ມອນ	Embelia ribes Burn			+	ຫມາກ
33	ໄສ້ໄກ່(ເຄືອ)	Morinda officinalis F.C.			+	ເຄືອ
34	ສ່ອງພ້າ	Clausena harmandiana P		+		ໃບ
35	ສີໂຄຕົ້ນ	Litsea cubeba (Lour.) Pers		+		ລໍາ, ນ້ຳມັກຈາກຕົ້ນ
36	ໄສ້ຊ້າງ	Bauhinia sp		+		ເຄືອ
37	ສະລິປີ	Piper retrofractum Wall		+		ຫມາກ, ເຄືອ
38	ຊາງຈິງ	Dendrocalamus strictus Nees	+			ລໍາຕົ້ນ
39	ຊັນຊີ	Zingiber sp.			+	ຫົວ
40	ຊ້າປ່າ	Helicteres hirsuta Lour			+	ເປືອກ
41	ຊາຍນອນດຽວ	Pyrrhosia lingua (Thunb.)			+	ເທົ່ງາຮາກ
42	ຊິມ (ເຄືອ)	Streptocaulon tomentosum W			+	ຮາກ, ເຄືອ
43	ຊ້າ	Shorea falcata J.E.			+	ລໍາ, ຮາກ
44	ຊ້າຈວງ	Cinnamomum cassia BL			+	ເປືອກ, ໃບ
45	ຍາ (ກົກ)	Styrax tonkinense P			+	ຢາງ
46	ຍາງບົງ	Nothaphoebe umbelliflora Bl			+	ເປືອກ
47	ຍົກບໍ່ຖອງ	Eurycoma longifolia Jack			+	ລໍາ, ຮາກ
48	ຍິ່ປ່າ	Morinda tinctoria Roxb			+	ລໍາ, ໃບ
49	ຍາງ (ຕົ້ນ)	Hopea hainanensis Merr			+	ເປືອກຕົ້ນ
50	ດອກເຜິ້ງ	Saccolabium albolineatum Teysm			+	ໝົດຕົ້ນ
51	ແດງດ່ານ (ເຄືອ)	Sargentodoxa cuneata (Oliv) Rehd		+		ຮາກ, ເຄືອ
52	ດູ່ເລືອດ	Pterocarpus macrocarpus Kurz	+			ເປືອກຕົ້ນ
53	ຕູມກາແດງ	Strychnos sp	+			ໝາກ, ແກນຕົ້ນ
54	ຕູມ (ຫມາກ)	Aegle marmelos Corr			+	ໝາກ
55	ຕ່ອມເງິນ	Stephania rotunda Lour			+	ຫົວ
56	ຕີນຈໍາ	Ardisia silvestris Pit		+		ຮາກ , ລໍາ

57	ຕິນເປັດ	<i>Alstonia scholaris</i> L			+	ໝົດຕົ້ນ
58	ຖົ່ມ	<i>Adenia cordifolia</i> (Willd) Hook			+	ລຳຕົ້ນ
59	ເທົາສາມ	<i>Rhapis laosensis</i> Becc			+	ລຳ,ຮາກ
60	ທຽນດຳ	<i>Abronia angusta</i>			+	ແກ່ນໝາກ,ລຳຕົ້ນ
61	ນົມຜາ	<i>Stalactite/stalacmite</i>			+	ນົມຕິດຜາ
62	ນ້ຳເຕົ້ານ້ອຍ	<i>Polyalthia suberosa</i> Benth.Hook			+	ລຳ,ຮາກ
63	ເບເບລິນ	<i>Mahonia nepalensis</i> D C	+			ຮາກ
64	ບີຄົນ	<i>Brucea sumatrana</i> Roxb			+	ລຳຕົ້ນ
65	ເປົ້າເລືອດ	<i>Croton robustus</i> Kurz		+		ລຳ
66	ປະດົງເລືອດ	<i>Dalbergia bariensis</i> P		+		ເຄືອ
67	ບໍ່ສາ	<i>Broussonetia papyrifera</i> Vent			+	ເປືອກ
68	ຜ່າສາມ	<i>Flacourtia montana</i> Grah			+	ລຳຕົ້ນ
69	ຝົນແສນຫາ	<i>Stixis scandens</i> Lour		+		ລຳຕົ້ນ
70	ຝາງແດງ	<i>Caesalpinia sappan</i> Linn	+			ແກນຕົ້ນ
71	ພັງຄີ	<i>Croton tomentosus</i> Mull			+	ຮາກ
72	ພອດຟາວ	<i>Gouania leptostachya</i> D C			+	ຫມົດເຄືອ
73	ມັນອ້ອນລົງ	<i>Polygonum multiflorum</i> Thunb			+	ຫົວ
74	ມັນຂາໄກ່	<i>Codonopsis</i> sp			+	ຫົວ
75	ໄມໂລງເລງ	<i>Fokienia hodginsii</i> (Dunn.) A. Henry et Thomas			+	ໝົດຕົ້ນ
76	ມູກໃຫຍ່	<i>Holarrhena antidysenterica</i> Wall			+	ເປືອກຕົ້ນ
77	ມ່ວງກະສໍ	<i>Mangifera</i> sp		+		ເປືອກ
78	ມ້ວຍເລືອດ	<i>Gnetum latifolium</i> BL			+	ເຄືອ
79	ມອນກາ	<i>Caesalpinia rhombifolia</i> J.E		+		ລຳຕົ້ນ
80	ມຸ້ງກະຕ່າຍ	<i>Oldenlandia capitellata</i> O.Kze		+		ຫມົດຕົ້ນ
81	ຢານາງແດງ	<i>Limacia</i> sp		+		ຮາກ,ເຄືອ
82	ຢາຫົວ	<i>Smilax glabra</i> Roxb			+	ຫົວ
83	ເລັບມືນາງ	<i>Schefflera elliptic</i> Harms			+	ເປືອກ,ລຳ
84	ເລັບມືນາງໜາມ	<i>Acanthopanax gracilistrylus</i> W.W. Smit	+			ເປືອກ
85	ເລັບຮຸ້ງ	<i>Celtis</i> sp		+		ເຄືອ
86	ຫົວສາມສິບ	<i>Stemona tuberosa</i> Lour			+	ຫົວ
87	ຫວ້ານລາຍ	<i>Anoectochilus formosus</i> Hayana	+			ໝົດຕົ້ນ
88	ໜາດສ້ອຍ	<i>Leonurus heterophyllus</i> Sweet			+	ໃບ,ລຳ
89	ຫາດມີ້	<i>Artocarpus lakoocha</i> Roxb		+		ແກນຕົ້ນ
90	ຫມາກແຕກ (ເຄືອ)	<i>Celastrus paniculata</i> Willd		+		ຮາກ,ເຄືອ
91	ແໜ່ງ	<i>Amomum ovoideum</i> P		+		ໝາກ,ຮາກ
92	ເໝືອດຄົນ	<i>Scleropyrum wallichianum</i> Arnott			+	ລຳຕົ້ນ
93	ອຽນດ່ອນ	<i>Osbeckia chinensis</i> L		+		ຮາກ
94	ອ້ອຍສາມສວນ	<i>Streptocaulon extensum</i> Wight			+	ເຄືອ
95	ຮີ່ງຂາວ	<i>Taxus</i> sp		+		ລຳຕົ້ນ
96	ແຮມ (ເຄືອ)	<i>Coscinium usitatum</i> P		+		ເຄືອ